

Refleksionsøvelse 2:

Hvad er UNESCO kulturarv?

Hvad er UNESCO?

Børne- og undervisningsministeriet skriver:

”UNESCO er en del af FN og bidrager til fred og sikkerhed ved at fremme samarbejde mellem nationer inden for uddannelse, videnskab, kultur og kommunikation”.

”UNESCO i Danmark arbejder for, at kerneværdier som uddannelse til alle, ytringsfrihed, demokrati, beskyttelse af kulturarv og ligestilling former alles liv og hverdag. FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling er en naturlig og integreret del af UNESCO's arbejde og vision.”

Kilde: 13/10-2020: <https://www.uvm.dk/internationalt-arbejde/unesco>

UNESCO er en forkortelse for United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation og er altså en organisation under FN (United Nations).

FN er en forkortelse for Forenede Nationer. FN er en kæmpe organisation med 192 medlemslande, der blev oprettet i 1945 efter Anden Verdenskrig for at sikre fred og uddele humanitær bistand, overholdelse af menneskerettighederne, og sikre en social og økonomisk udvikling i hele verden. UNESCO blev stiftet i den anledning i 1945 og har hovedkvarter i Paris.

I Danmark varetages UNESCOs arbejde af Den danske UNESCO-nationalkommission. Deres hjemmeside er <https://www.unesco.dk/>

Hvad er Verdensarvslisten?

UNESCO støtter en lang række videnskabelige formål og er for eksempel kendt for sin kamp mod verdens analfabetisme, men UNESCO er nok mest berømt for sin Verdensarvsliste, World Heritage List, som udpeger særligt bevaringsværdige kultur- og naturfænomener i verden, og arbejder for deres beskyttelse.

Bevaringsværdig natur kan for eksempel være fremragende fysiske, biologiske og geologiske formationer, områder af særlig videnskabelig eller æstetisk værdi, og habitater med truede plante- og dyrearter.

De menneskeskabte fænomener der udpeges som verdens kulturarv, kan være monumenter, fysiske anlæg og ældre bygninger, eller steder med historisk, æstetisk, arkæologisk, videnskabelig, etnologisk eller antropologisk værdi.

Hvad er immateriel kulturarv?

Ligesom der findes en konvention til beskyttelse af verdens fysiske kultur- og naturarv, har UNESCO en konvention til sikring af den immaterielle kulturarv – dvs. den kulturarv der ikke er fysisk.

UNESCO definerer immateriel kulturarv som: ”de praksisser, forestillinger, udtryk, kundskaber og færdigheder – såvel som instrumenter, genstande, artefakter og kulturelle pladser associeret hermed – som lokalsamfund, befolkningsgrupper og, i nogle tilfælde, individer anerkender som en del af deres kulturarv.”

Til dette område hører også 1) ritualer og festivaler, 2) traditionelt kunsthåndværk og 3) ‘performing arts’. Det var disse aspekter af chhaudansen, der udgjorde grundlaget for, at chhau blev optaget på Den Repræsentative Liste i 2010: 1) dansefestivalen og de store forårsritualer, Chaitra Parva. 2) Det traditionelle kunsthåndværk det er at fremstille chhaumasker og 3) chhaudansens performative aspekter.

Kilde: 06/11-2020

https://levendekultur.kb.dk/index.php/Hvad_er_immateriel_kulturarv%3F

<https://ich.unesco.org/en/convention>

<https://ich.unesco.org/en/6-representative-list-00335#6.15>

Den Repræsentative Liste

Sikring af den immaterielle kulturarv sker blandt andet ved hjælp af Den Repræsentative Liste over verdens kulturarv. Selvom den ofte sammenlignes med Verdensarvslisten, er der en afgørende forskel mellem de to. Verdensarvslisten optager steder der er kendetegnet ved at have en helt ’særlig universel værdi’. Den Repræsentative Liste derimod, er ikke tænkt hierarkisk, den indeholder gode eksempler på, hvad immateriel kulturarv kan være, og hylder således diversiteten i sig selv.

Den repræsentative liste bidrager til ”synlighed og bevidsthed om betydningen af immateriel kulturarv og til at fremme dialog, hvilket samtidig skal reflektere kulturel diversitet verden over og give vidnesbyrd til menneskelig kreativitet”. Og når et land indstiller et element til optagelse, forpligter landet sig på, at der er udviklet sikringstiltag, der beskytter og fremmer elementet.

Kilde: 13/10-2020

https://levendekultur.kb.dk/index.php/UNESCOs_repr%C3%A6sentative_liste_over_verdens_immaterielle_kulturarv

Opgave 1-4

Opgave 1: Immateriel kulturarv i en dansk sammenhæng

Undersøg hvad immateriel kulturarv er i en dansk kontekst, ved at læse denne hjemmeside fra Det Kongelige Bibliotek

https://levendekultur.kb.dk/index.php/Hvad_er_immateriel_kulturarv%3F

Beskrives immateriel kultur som noget statisk, uforanderlig og fastfrosset – eller som noget dynamisk og foranderligt?

Opgave 2: Immateriel kulturarv i Grønland og Danmark

På Grønlands Nationalmuseums hjemmeside finder du en fortegnelse med konkrete eksempler på Grønlands immaterielle kulturarv: <https://da.nka.gl/immateriel-kulturarvsfortegnelse/>

Hvilke eksempler nævnes der?

Kom selv med eksempler på immateriel kulturarv i Danmark.

Opgave 3: Verdensarv i Danmark

Undersøg hvilke danske steder og bygninger der er på UNESCOs Verdensarvsliste, ved hjælp af Kulturministeriets side: <https://slks.dk/omraader/kulturarv/verdensarv/>

Hvilke emner nævnes der på hjemmesiden?

Udvælg et af de naturfænomener og et af de kulturelle fænomener, der nævnes og beskriv dem lidt mere indgående.

Opgave 4: De 17 verdensmål

Som nævnt indledningsvis, er FN's 17 verdensmål en integreret del af UNESCO's arbejde og vision. Undersøg hvad de 17 verdensmål er, ved hjælp af hjemmesiden: <http://www.verdensmaal.org/maalene>

Nævn et verdensmål du synes er særlig vigtigt for dig. Og nævn et verdensmål du synes er særlig vigtig Danmark og et for hele verden.